

Mestervívó

121 éve, 1895. április 16-án hunyt el Keresztessy József vívómester, a magyar kardvívóiskola megalapítója. A halála előtt három évvel, 1892. május 29-én megjelent Vasárnapi Ujság méltatásából kaphatunk képet nagyságáról. „A Hungária-szálló díszterme a maga nemében páratlan ünnepnek volt színhelye e hó 21-én. Mintegy kétszázan gyűltek össze Keresztessy Józsefnek, a nagy hírű vívómesternek tanítványaiból, köztük miniszterek (Szilágyi Dezső és Wekerle Sándor), képviselők, írók, művészek, magas állású tisztviselők, ügyvédek, szóval a társadalom értelmisége, hogy megünnepeljék mestereiket, abból az alkalomból, hogy országos hírűvé lett vívó-termét ötven évvel ezelőtt megnyitotta, s azóta is testben-lélekben töretlen erővel és igazi hivatással, a lovagiasság valódi szellemében vezeti, abban a szellemben, melynek jelszava a történeti nevezetességű toledói pengé-
re van edzve: »ki ne ránts ok nélkül, vissza ne dugj mocsokkal«”.

Ki volt Keresztessy Lajos, akinek 5000 tanítvány került ki a keze alól? (Egyikük, Strobl Alajos a mesterről készített mellszobrát az ünnepségen avatták fel.) Ahogy a Vasárnapi Ujság írja: „Bánfalvai és homokszentiványi Keresztessy Lajos 1819. augusztus 7-én Budapesten született, s már 16 éves korában kezdte a vívást rendszeresen tanulni az öreg Friedrichnél, s oly kedvet kapott hozzá, hogy szakmájának, élethivatásának választotta, s a szerencsésen eltalált pályán nálunk eddig utól nem ért tökéletességre vitte, s a vívás mesterségét valóságos művészetté emelte”. Miután Friedrich Ignác 1826-ban alapított Pesti Nemzeti Vívóintézetében segéd, majd 23 évesen vívómester lett, 1848-ban „tompá kardját élessel cserélte föl, s mint a 60-ik honvéd zászlóalj hadnagya küzdött Aulich hadtestében, s mint Klapka komáromi őrségének harczosa, azoknak egyike volt, a kik utóljára tették le a fegyvert”. A szabadságharc leverése után, 1851-ben nyithatta meg saját vívótermét.

„Keresztessyben a kitűnő vívómestert csak a mestervívó múlta felül. (...) Mindenkit legyőzött és őt soha nem győzte le senki. Azért lett a neve oly ismert, oly népszerű nálunk, a hol a lovagiasságnak s a fegyveres sport nemei közt különösen a kardvívásnak oly kifejezett kultusza uralkodik. A kard specziálisan magyar kézi fegyver, mint a tőr az olaszé, a fleuret a francziáé, a schläger a németé. S ennek a nemzeti fegyvernek a forгатásában volt Keresztessy fölülmúlhatatlan művész s e fegyver forгатása művészetének tanításában hasonlíthatatlan mester.”